

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/85/2015
Identifikačné číslo spisu:	4015200842
Dátum vydania rozhodnutia:	27.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4015200842.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: C. N., bytom C., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/289/2015-12 zo dňa 31.08.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/289/2015-12 zo dňa 31. augusta 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre napadnutým rozhodnutím podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie vo veci zvýšenia sumy invalidného dôchodku navrhovateľa. Dôvodil tým, že navrhovateľ pred posudkovým lekárom dňa 26.08.2015 vzal svoj návrh späť a žiadal konanie vo veci zastaviť, nakoľko posudkový lekár jeho návrhu vyhovel a uznal ho za invalidného s mierou poklesu 80 % od 21.01.2013.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Namietal, že pri ústnom pojednávaní pred posudkovým lekárom dňa 26.08.2015 svoj návrh späť nevzal, ani nežiadal o zastavenie konania. Právne žiadal, aby mu bol invalidný dôchodok doplatený od 21.01.2013. Ďalej uviedol, že po ukončení ústneho pojednávania neobdržal od posudkového lekára zápisnicu, ktorá mu mala byť zaslaná poštou, avšak do dnešného dňa mu nebola doručená. Dňa 11.09.2015 mu bolo doručené napadnuté uznesenie krajského súdu, ktorého výroky sa podľa navrhovateľa nezakladajú na pravde a preto žiadal o dôkladné prešetrenie uvedenej veci a o doplatenie upraveného invalidného dôchodku od 21.01.2013.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu navrhovateľa vyjadrila podaním zo dňa 12.10.2015. Uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho

konania. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili.

Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Odporkyňa ďalej uviedla, že navrhovateľ v konaní preukázal, že jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom vznik invalidity od skoršieho dátumu. Dátum vzniku invalidity stanovil posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra na 21. január 2013. So stanoveným dátumom vzniku invalidity navrhovateľ súhlasil. Na základe uvedeného odporkyňa vydala rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 16.09.2015, ktorým bol invalidný dôchodok navrhovateľa zvýšený od 21. januára 2013, čím bolo opravnému prostriedku navrhovateľa v plnom rozsahu vyhovie. Predmetné rozhodnutie mu bolo zaslané 22.09.2015. Vzhľadom na uvedené odporkyňa napadnuté rozhodnutie krajského súdu navrhla ako vecne správne potvrdiť.

S poukazom na ustanovenie § 492 odsek 1, odsek 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení od 01.07.2016 Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p., oboznámil sa s doterajším priebehom konania vo veci a po preskúmaní spisového materiálu jednomyseľne dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné zrušiť, nakoľko konanie krajského súdu trpí vadou, ktorá mohla mať vplyv na jeho vecnú správnosť, a preto rozhodol podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p. tak, že napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 96 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bolo uznesenie krajského súdu, ktorým bolo konanie podľa § 96 ods. 1 v spojení s § 246c O.s.p. zastavené, z dôvodu, že podľa krajského súdu došlo pred posudkovým lekárom k späťvzatiu návrhu navrhovateľom.

Z obsahu administratívneho spisu má odvolací súd za preukázané, že rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.07.2015 bol navrhovateľovi zvýšený invalidný dôchodok na sumu 477,80 eur mesačne od 02.04.2015, nakoľko pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa je viac ako 70 %.

Na základe podaného opravného prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne bola opätovne posúdená invalidita navrhovateľa posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, pobočka Nitra dňa 26.08.2015. Zo zápisnice o ústnom pojednávaní, ako aj z odborného posudku o invalidite vyplýva, že navrhovateľovi bola posudkovým lekárom opätovne určená z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 80 %, avšak dátum zmeny stupňa invalidity bol určený na deň 21.01.2013.

Námietku navrhovateľa, že pri ústnom pojednávaní pred posudkovým lekárom dňa 26.08.2015 svoj návrh späť nevzal, ani nežiadal o zastavenie konania, považuje odvolací súd za dôvodnú. V zápisnici o ústnom pojednávaní nie je uvedený žiadny prejav navrhovateľa smerujúci k späťvzatiu návrhu a zastaveniu konania. Posudkový lekár v zápisnici uviedol: „Nakoľko menovaný súhlasí s dátumom zmeny určenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 21.01.2013, odstupujem spis na ďalšie konania na Krajský súd v Nitre.“ Z tohto vyjadrenia nemožno vyvodiť prejav navrhovateľa smerujúci k späťvzatiu návrhu.

Zároveň z ustálenej judikatúry vyplýva, že ani prípadne vyhlásenie dôchodcu o tom, že netrvá na opravnom prostriedku proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, spísané posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne do zápisnice o posúdení zdravotného stavu, nemožno bez ďalšieho považovať za jednoznačný a nespochybniteľný prejav vôle o späťvzatiu opravného prostriedku, pokiaľ prejav vôle nie je adresovaný priamo súdu, ktorý o opravnom prostriedku rozhoduje, (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3So/105/2006 zo dňa 23. augusta 2006)

Späťvzatie návrhu na začatie konania treba považovať za procesný úkon urobený voči súdu, ktorým účastník (spravidla žalobca) prejavuje svoju vôľu, aby sa vo veci nekonalo a meritórne nerozhodovalo. Keďže dôsledkom účinného späťvzatia návrhu na začatie konania je zastavenie konania, vôľa musí byť prejavovaná spôsobom, ktorý nevzbudzuje žiadnu pochybnosť o tom, čo chce účastník v skutočnosti urobiť. Každý procesný úkon je súd povinný posudzovať nie podľa toho, ako ho účastník označil, ale podľa jeho obsahu. Pritom je povinný starostlivo prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, za ktorých k procesnému úkonu došlo (napr. čo úkonu predchádzalo, ktorý z účastníkov predkladal rozhodujúce podania, či účastník neurobil súčasne s týmto úkonom, prípadne následne reagujúc na výzvu súdu ďalšie navzájom protichodné podanie, prípadne, čo nastalo po urobení úkonu). Musí súčasne vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.). Občianske súdne konanie sa musí v každom jednotlivom prípade stať zárukou zákonnosti a slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie (§ 3 O.s.p.)

„Ak odvolací súd pri preskúmaní uznesenia súdu prvého stupňa o zastavení konania podľa § 96 ods. 1 O.s.p. zistí, že k prejavu účastníka o späťvzatiu návrhu nedošlo, zruší tak výrok o zastavení konania.“(R 83/1995)

Krajský súd svoje rozhodnutie založil na neexistujúcom vyjadrení navrhovateľa a tým, že konanie zastavil, aj keď na to neboli splnené zákonné podmienky, odňal mu možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide o pochybenie krajského súdu, ktoré je dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 2 O.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.